

BONNA PAU

PRINCE
CORNIA

Núm. 429 Any XXXVI

MONTUÏRI

NOVEMBRE 1988

Degut a l'estat deplorable del cementeri, fa uns 150 anys L'AJUNTAMENT VA DISPOSAR DE MESURES SALUDABLES

Novembre és el mes dels difunts, dels dies curts de l'any, de les pluges, de les primeres matances i poques coses més. Avui parlarem de la primera: dels difunts.

El tractament que els donam ara es significa pel respecte a les despulles de la persona que ens ha deixat. Fa quasi bé 150 anys la cosa no era així. Veiem allò que ens diu el secretari Manera referent al cementeri i al seu estat.

A la vila de Montuïri del Regne de Mallorca als tres dies del mes de juliol de 1842, estant legítimament convocats i reunits els senyors que componen aquest Ajuntament Constitucional, don Joan Mateu, batle president, don Gabriel Roca, don Gabriel Miralles, don Antoni Mayol, regidors actuals amb la intervenció del doctor en medicina don Bartomeu Ferrando. Es va proposar pel seyor President que el cementeri es trobava en un estat deplorable, brut i mal dirigit de manera que per raó de les síquies, que són molt poc fondes, els cadàvers escampen pudors perjudicials a la salut pública i més en el temps d'estiu en què ens trobam i que per la mateixa raó era precis que s'acordin mesures saludables mitjançant una neteja general, compondre els enterraments i que les síquies tinguin la fondària i l'amplària necessàries i que es nomeni un zelador d'aquestes operacions.

I assabentat aquest Ajuntament de la proposta feta pel senyor President s'acordà "nemine discrepante" que es faci neteja del cementeri mitjançant una excavació i arrabassant i tallant les herbes i brosses cada mig any i que a costa d'aquest Ajuntament es facin les síquies. La primera pels morts grossos a la fondària de set palms i quatre d'ample i de llargària nou palms; i l'altra síquia pels morts petits de cinc palms de fondària, set de llarg i tres d'ample. En aquestes síquies s'hi enterraran els cadàvers i ca seva tindrà l'obligació de deixar iguals síquies de les mateixes mides i això baix

la multa que tindrà a bé imposar-los l'Ajuntament.

Restant nomenat per zelador d'aquesta operació Onofre Fuster, oficial saig, quedant obligat aquest de fer les netejes, com fan les dues noves síquies i cuidar-se de que hi estiguin sempre permanents, cuidar-se que els cadàvers quedin ben coberts i que no es tirin les pedres dins les síquies i en pagament d'aquest treball cobrara del Procurador d'Intervenció d'aquesta Parròquia dos sous per cada mort, tenint l'obligació dit procurador de cobrar-los de la casa del mort al mateix temps

de cobrar els seus drets segons així ho té acordat i tractat el Sr. Batle amb el Rector.

Guillem Mas Miralles

El lladroner que hi ha davant el cementeri potser també tengui uns 150 anys

Dades sobre antics rectors de Montuïri

En Ramon Rosselló ha localitzat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó documents entorn a les «dècimes eclesiàstiques» dels segles XIV i XV.

D'aquests documents que ell pelluca i publica, hem pogut saber que:

- L'any 1383, era rector de Montuïri un tal Ramon Llorenç, amb el benefici de 80 lliures.
- L'any 1456, tenia una capellania a Montuïri el mateix que disposava de la prebenda de la rectoria de Porreres Dionís Munyoc. El benefici era de 55 lliures.
- El mateix any, tenia els beneficis

de la rectoria de Montuïri el Rvd. Cardenal, amb 147 lliures.

La dècima era un impost o contribució que pagava l'estament eclesiàstic al Rei per ajudar a sufragar les nombroses despeses. Era una desena part dels delmes i altres rèdits eclesiàstics.

(tret del *Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana* de 1985, pp. 99-114)

D'aquest document i d'altres també podem deduir que la major part dels rectors i capellans que fruien de benefici no residien al poble ni tenien cap contacte amb la parròquia d'on es beneficiaven.

PORTADA

EL TALAIOT DE SON FORNÉS

El més gran monument prehistòric de pedra de Son Fornés, així com tot el poblat, prest formaran part d'una ruta turística i arqueològica, segons està projectat

SEMBRAR BONES LLAVORS

Immersos en plena tardor, ja en el mes de novembre, i contemplant com un sementer era omplert de clots per sembrar-hi arbres, he rumiat aquest infil·lat de penaments.

Crec que les persones de finals d'aquest segle, en general són massa impacients; sovint, per no dir quasi sempre, volem veure resultats immediats. Quan posam en marxa qualche projecte d'activitat, frissam de veure'n els fruits i treure'n el profit. Ens movem més de cara a l'eficàcia que no al gruix o la profunditat del que duim entre mans. Aquesta inquietud, en principi, es bona si no ens condueix a desanimar-nos quan les coses no ens surten o no acaben bé. Llavors solem caure en un greu pessimisme i ho deixariem córrer tot.

No podem oblidar que si hem arribat al punt on som ara, en lo tecnològic, en lo cultural, en el camp polític i social, en l'aspecte econòmic i religiós, es perquè hi ha hagut tota una cadena humana que ha fet possible el camí. No hem nascut en un món on tot està per fer, no partim de zero. Pel que fa referència al present, en lo bo i en lo no tan bo, som el que som, gràcies i per mor dels qui ens han precedit.

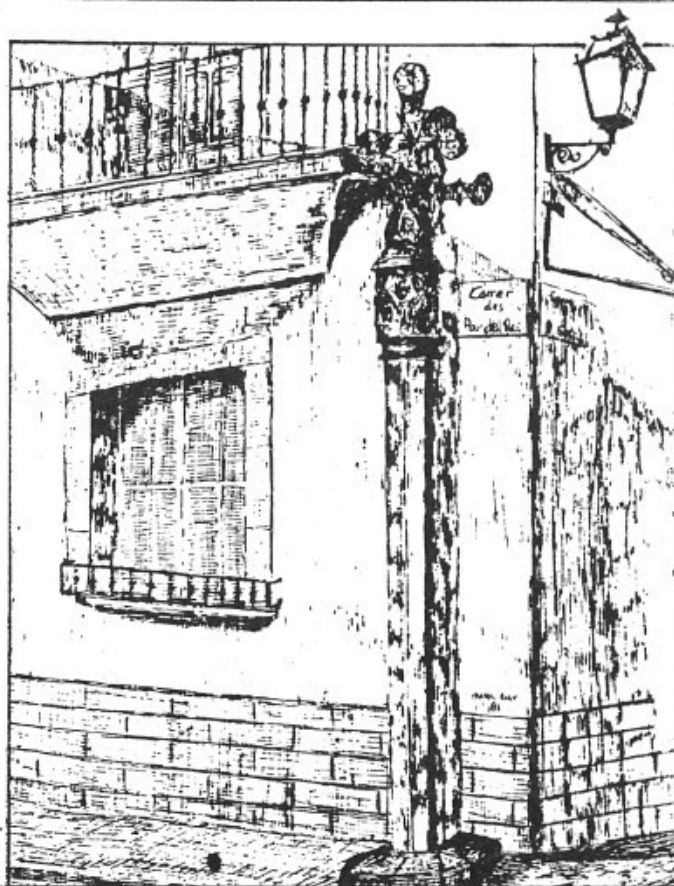
Encara que ens costi creure-ho, a la vista de la nostra aparent insignificantia, el futur serà en certa manera allò que nosaltres ens proposem i duquem a terme en el nostre entorn més pròxim.

El futur depèn de les llavors que sembrem avui. Per això el que importa és preparar el terreny i escampar bones llavors sabent que qualche dia fruitaran. Això sí, hem d'estar disposats també a acceptar que possiblement no arribarem a veure el fruit ni els resultats dels nostres esforços. Aquí passa com amb els garrovers: els pares els sembren i els fills en cullen el fruit. Però res no es perd i, si ens ha de servir de consol, podem viure amb la convicció de que algú qualche dia recollirà els fruits d'allò que nosaltres sembram ara.

Aquesta actitud difícilment es pot casar amb l'immediatisme i l'eficàcia dels nostres dies.

Andreu Genovart

La Creu de Son Rafel Mas a la fil ha estat restaurada

Dibuix de Mateu Rigo

Crítica negativa

De tothom és sabut que és més bo de fer veure els defectes dels altres que no els propis. Així sol passar i passa amb freqüència en el nostre poble i a molts més.

Sembla haver-hi un determinat nombre de persones que sols es dediquen a criticar, a cercar aquells petits defectes o omissions en el quefer d'altris. I efectivament, hi troben les normals imperfeccions. Després, en comentar-les, encara se'n descobreixen de noves. Aquests crítics són els qui sempre volen que el seu parer, la seva opinió, les seves suggerències, la pròpia manera d'enfocar les coses vagi per damunt l'aliena. Són els qui no saben reconèixer els seus propis defectes perquè consideren que així com actuen ho fan de la millor manera possible. Per a ells la raó sempre està del seu costat.

Per altra banda, aquests, a més de considerar-se perfectes, no cer-

quen ni sospesen ni divulguen les noranta-nou coses ben fetes que realitzen els altres; al contrari, si poden, les desvirtuen. Sols es preocupen de la que fa cent, de la que no s'ha acomplert així com ells ho haurien desitjat. I si a més, aquesta mancança repercuteix d'una o altra manera sobre la pròpia persona o entitat amb la que estan relacionats, aleshores encara la ponderen més fins arribar a desprestigiar aquella persona o empresa. I d'aquest fet, en fan bandera.

Homes i dones així sempre n'hi ha, n'hi ha hagut i n'hi haurà. És, però, lamentable que per justificar-se o per justificar els seus errors, o simplement per pura enveja, facin una crítica negativa i hagin d'espargar sobre persones que se desviuen per una determinada i noble causa, les més agres paraules.

Onofre Arbona

El Patronat Local de Música pretén aglutinar i revaloritzar les manifestacions musicals del poble

La nova Junta s'esforça perquè vagi endavant

Des de fa un grapat d'anys, BONA PAU dedica una atenció rellevant a les activitats musicals de la vila. Particularment i d'una manera més extensa ho fa en el mes de novembre per celebrar-se el 22 d'aquest mes la festa de la seva patrona, Santa Cecília.

El reportatge que hem elaborat pretén divulgar la tasca que amb un nou vigor i renovats al·licients duu a terme el Patronat Local de Música, el qual, a més d'enrobar les entitats locals musicals ja existents, té sota la seva tutela la rejaunada Escola de Música.

El nou curs de l'Escola de Música del Patronat Local de Música es va iniciar enguany als començaments del passat mes d'Octubre.

Les ganes de fer feina i els esforços per a posar en ordre la manca d'organització en els mesos precedents, són les metes que s'ha proposat la nova directiva del Patronat de Música, la qual fou elegida ja a l'acabament del passat curs escolar. Encara que oficialment existís una directiva, la seva labor era molt escassa, no existia coordinació entre professors-directiva-alumnes-banda de música, no es treballava per obtenir les entrades econòmiques amb les quals afrontar les despeses de funcionament i, fins i tot, no hi havia els doblers suficients per pagar els professors. Aquesta etapa d'escassetat va coincidir precisament amb la constitució del nou Ajuntament i el passar a l'oposició el regidor socialista Pere Sampol, el qual, encara que no fos de la seva expressa comesa, procurava que els pagaments es fessin.

NOU FUNCIONAMENT

Feliçment per a la música jove local, la nova Junta del Patronat ha donat mostres, en la majoria dels seus membres i en el curt espai d'uns mesos, de voler que "el Patronat funcioni, vagi endavant, es puguin potenciar les manifestacions musicals al poble i es doni empena a tota aquesta colla de nins i joves que estudien solfeig i instrument".

Durant la passada primavera es va celebrar una assemblea promoguda per Guillem Ferrer, actual president de la

Comissió de Cultura de l'Ajuntament, per a l'aprovació dels estatuts de l'entitat, els quals ja es troben a punt d'esser legalitzats. Pretenen el recolzament "a les manifestacions culturals de la vila, la potenciació de la coral parroquial "Mont-Lliri" i banda de música, i especialment l'ensenyament mitjançant la seva Escola de Música".

Posteriorment es va elegir la nova directiva, la qual ha mantingut ja diverses reunions encaminades a la planificació del pressupost i de les activitats pròpies de l'any musical.

MÉS D'UN MILIÓ DE PRESSUPOST

El pressupost per aquest nou curs puja a 1.120.000 pessetes. En el capítol d'entrades es compta amb 150.000 ptes. de les quotes de socis, 360.000 de quotes dels alumnes, 160.000 de subvenció municipal, 300.000 com ajuda de la Comunitat Autònoma i 150.000 per activitats. La partida que puja més de les despeses es refereix al milió de pessetes que s'han d'abonar al professorat, mentre que la quantitat restant es dedicarà a concerts i material de secretaria.

ESCOLA DE MÚSICA

Un total de 35 alumnes, quasi tots menors de 17 anys, començaren el primer d'octubre passat les classes a una de les aules cedides pel col·legi d'E.G.B. i la Sala Mariana. A aquesta xifra s'hi haurà

Amb motiu del Congrés de Cultura Catalana, a la tardor de 1977 es va lliurar aquest diploma a la Banda de Música

d'afegir la dels alumnes de nova matrícula, tota vegada que el seu terme finalitzava el darrer dia de setembre.

En l'especialitat de solfeig, el grup més nombrós és el del "preparatori", que disposa de vint alumnes (la majoria de vuit a deu anys). Els altres alumnes, fins a sumar un total de 35 en solfeig, es reparteixen desigualment entre els cursos primer a quint.

Lògicament és més petit el nombre d'alumnes que estudien instruments. Són un total de dotze, repartits entre primer de piano (tres), primer de clarinet, saxofon o flauta (set) i tercer de clarinet (dos).

L'equip docent s'ha vist incrementat des del mes passat, amb l'augment d'un nou professor, Onofre Servera, el qual actuarà com a coordinador dels professors. Margalida Vaquer té assignades les classes de solfeig; Ferran Vaquer, les d'instrument; i Servera, ambdues especialitats.

L'horari s'allarga durant tota la setmana i registra major concurrència els matins dels dissabtes.

El Patronat compta amb 180 persones associades

**DONARAN UNA EMPENTA ALS
35 NINS I JOVES QUE ESTUDIEN
SOLFEIG I INSTRUMENT**

**PRETENEN LA POTENCIACIÓ
DE LA CORAL "MONT-LLIRI",
LA BANDA I L'ESCOLA DE MÚSICA**

**HEM TROBAT CONSTÀNCIA QUE PER
SANT BATOMEU DE 1821 HI HAVIA
COSSIERS I BANDA DE MÚSICA**

El Patronat també ha contractat dues persones que desenvolupen l'activitat musical i pre-musical en el col·legi d'E.G.B. Són l'esmentada professora, Margalida Vaquer, que s'ocupa dels cicles mitjà i superior, i Catalina Garriga Mata, que ho fa a preescolar i cicle inicial.

180 SOCIS

En l'actualitat el Patronat disposa de 180 persones associades, nombre que paulatinament va en augment. La quota establerta és de 1.200 pessetes per als carnets individuals i 1.750 per als casos dels setanta-cinc carnets dobles que inscriuen la parella conjugal.

Els alumnes aporten mensualment una quantitat que va des de les 750 i 1.000 pessetes mensuals dels fills dels socis fins a les 1.000 i 1.500 dels no associats. La dualitat de sengles quotes s'explica en l'assistència a sols classes de solfeig o de solfeig i instrument.

SETMANA DE SANTA CECÍLIA

La Junta Directiva està formada per Pere Sampol Mas, com a president; Miquel Martorell Arbona, vicepresident; Joan Portell Pocoví, secretari; Rafel Socas Miralles, tesorero, i Guillem Nicolau Garau i Miquel Fiol Company, vocals. Són membres nats del Patronat els representants de la Banda de Música (Pere Miralles, director), del Claustre de Professors del Col·legi Públic d'E. G.B. (Josep Ma. Munar, director), de l'Associació de Pares d'Alumnes (Gabriel Mateu, president) i de la Coral "Mont-Lliri" (Honorat Moll, membre)

De la satisfacció i plaer del nins i jovenets per la música, aquesta foto n'és una mostra eloquent

S'han constituït les comissions de l'Escola de Música, presidida per Guillem Nicolau, i de l'organització de festes, encapçalada per Miquel Martíorell i Miquel Fiol.

A més de les funcions pròpies de l'entitat, el Patronat organitza la "Setmana de Música de Santa Cecília" en col·laboració amb la Comissió de Cultura de l'Ajuntament, la Parròquia, la Banda de Música i la Coral "Mont-Lliri". S'oferiran una sèrie de concerts amb motiu de la restauració de l'orgue par-

roquial, un festival a càrrec dels alumnes de l'"Escola" i s'ha organitzat el tradicional "Díner de Santa Cecília" que reuneix els integrants de la Banda de Música i Coral Parroquial.

Per altra part es duran a terme diverses activitats escolars, musicals i s'estan fent gestions amb la Conselleria de Cultura per a l'actuació a Montuiri del baríton Francesc Bosch.

Gabriel Gomila

Honorat Moll Ribas

Parla de la seva afició a la música i de la Coral "Mont-Lliri"

N'Honorat Moll Ribas és un personatge molt conegut dins Montuïri, sobretot per les seves activitats teatrals i per la seva responsabilitat de les "Majorettes". Està casat amb Na Joana "Moragues" i té un fill i una filla. Però en aquesta entrevista volem parlar de la seva afició per la música i de la Coral "Mont-Lliri".

—¿Des de quan cantes?

—Des de nin; només hi va haver la pausa del meu canvi de veu.

—¿Quants de títols o cursos de música tens?

—No en tenc cap, de títol; el que tenc és una afició i profund amor per la cultura musical, inculcada pels meus pares. Record perfectament quan en el cinema de "Ca N'Alai" venien humils companyies de sarsuela; i m'impresionava, abans de començar la funció, quan el "concertino" donava la nota per afinar els instruments. És una simple anècdota de quan només tenia 5 o 6 anys. Després aquesta afició es va anar desenvolupant i vaig contemplar moltes de les arts plàstiques, íntimament relacionades amb la música; sempre i quan eren això: música; moderna o clàssica, és igual.

—¿Sempre has cantat a Montuïri?

—Sí; sempre he cantat a Montuïri, si bé quan complia el servei militar vaig cantar amb el cor d'una companyia d'òpera, a Palma; després a la Capella Clàssica. Darrerament, quan es formaren els cors estables del Teatre Principal de Palma, em cridaren, però no va ser possible degut als assaigs i desplaçaments que em fermaven massa i no podia atendre a altres compromisos. Com sempre passa: manca de temps.

—¿Com veus el futur de la música coral o vocal a Montuïri?

—El futur del Cor el veig ple d'ombres. Si Montuïri, amb tota la tradició musical que té, es incapaç de despertar una inquietud entre la gent jove, serà completament impossible la continuïtat d'aquest cor, amb tants d'anys de solera i dedicació.

N'Honorat Moll amb el seu fill, a Plaça, un dia de festa, fa cinc anys

"El futur del Cor ho veig ple deombres"

—¿Consideres que Montuïri és un poble aficionat a la música?

—Sí.

—El dia de la reobertura de la Sala Mariana la gent que hi va anar va tenir el goig de sentir-te cantar a tu tot sol. ¿Penses dedicar-t'hi?

—Les persones, quan neixem, tenim unes condicions, condicions que després al llarg de la nostra existència, es desenvolupen i... es cultiven o no. Dins jo estava la possibilitat del cant i tant de bo! que quan era jove hagués tengut el recolzament moral i tècnic que l'internacionalment conegut Joan Bta. Daviu m'ha donat de manera tan generosa. Amb ell he estudiat i ha estat qui ha donat forma i modulació a la meua veu.

—Si aquesta agradable experiència

hagués estat llavors, ¿quins camins hauries seguit?

—No ho sé. I no ho sé perquè desconec fins on haurien arribat les meves possibilitats. Ben diferent és sentir passió per allò que la teua sensibilitat estima i intenta viure. A més, la situació és diferent ara de quan un inicia de veres el seu existir

—Passem ara a parlar de la Coral "Mont-Lliri". ¿D'on va sorgir la idea de la seva constitució?

—Ens vérem obligats a elegir un nom a fi de poder legalitzar els seus estatuts, i així federar-nos. D'aqueixa manera ens podem acollir als beneficis que comporta la federació.

—¿Quines finalitats té?

—Bàsicament, fins ara, cantar a les funcions religioses i a algun que altre concert profà-religiós. Pens que els joves no tenen al·licients suficients per integrar-s'hi. Seria bo i positiu conèixer les raons i així donar solució a aquest mal.

—¿Quantes persones formen part de la coral?

—Aproximadament de 20 a 25.

—¿I joves?

—N'hi ha pocs; n'hi hauria d'haver més.

—Com es reparteixen les veus?

—TENORS: En Martí "de Son Coll", En Francesc "Soqueta", "En Comuna", En Jaume "Febrer" i Jo. BARÍTONS: En Pere "Vermell", En Cardell i en Rafel "Costa". BAIXOS: En Biel "de Son Coll", En Rafel "Vermell" i En Damià "Carro". SOPRANS: Na Sebastiana "Xòrri", la meua germana, Na Lina, Na Maria "Reus" i Na Margalida Nicolau. CONTRALTS: N'Antònia "Matxa", Na Francisca "Cigala", Na Cati Tous, Na Catalina "Cilis" i Na Maria Gomila.

—¿Té una junta, aquesta coral?

—Sí, té una junta gestora.

—¿Qui és el director?

—En Balasar Fiol

Per a poder legalitzar-se elegiren el nom de "Mont-Lliri"

—¿On es proposa actuar la Coral "Mont-Lliri"?

—Estant federats, vol dir que com a mínim hem d'actuar dues vegades fora poble.

—¿Quan assajau?

—Els assaigs de les dones és el dilluns, i tots plegats els divendres, aproximadament dues hores.

—¿Quina relació té amb la Coral Parroquial?

—És la mateixa.

—¿Està integrada en el Patronat Local de Música?

—Sí. Una de les pretensions del Patronat és la de mirar de donar suport a totes les activitats musicals. És clar que al Patronat li agradaria dur un professor de cant, si tengués més doblers; així com hi ha tres professors de solfeig i instruments musicals.

—¿Amb quins motius pensau actuar?

—Normalment a totes les festes religioses i també si hi ha altres ocasions. La pròxima actuació que tenim prevista serà per Santa Cecília.

—¿Qui pot formar part d'aquesta coral?

—Tothom a qui li agradi la música i tenguí un poc de sentit musical.

—¿Voldries dir res als joves?

—Sí. Crec que hi hauria d'haver una font de gent jove que volgués participar en la Coral. No val dir que la Coral hagi de cantar només cançons religioses, pot cantar també cançons profanes; a això convé deixar-ho ben clar.

—Una darrera pregunta tradicional: ¿Vols afegir qualque cosa més?

—Vull afegir que així com m'ajudaren a mi, seria un plaer de part meua igualment ajudar a la gent jove o no tan jove, que desitgi participar a la Coral, si serveix per això.

Ma. Antònia Rigo
Maria Cerdà

S'HA DIT QUE...

... feia estona que a la vila no hi havia hagut un mes tan tranquil. Nomalitat, pau i concòrdia han estat les dominants d'aquest temps de tardor; tan sols no hi ha hagut llargues coes ni grans protestes a s'hora de pagar les contribucions. ¿Serà que hem perdut s'esperó o que hem tornat un poc més civilitzats?

—oOo—

... sabíem que per la vila s'havia posat a la ràdio local es nom de Ràdio Muda (d'això ja en va donar compte En Xerrim). Lo que hem sabut ara és que a ses factures des nou material que ha adquirit s'emissora, hi figuraven noms tan sorprenents com "Radio Muerta", "Radio Mula", "Radio Urta"...

—oOo—

... a sa paret des camp de futbol, fa temps hi ha pintat un "graffiti" de molt mal gust que diu: "barco de rejilla, putes forasters". Hi hagué un mallorquí-catalanista que fent gala des sentit de s'humor afirmà: "Això està molt mal dit". ¿Ho trobes?, li preguntaren. Ell contestà: "Sí, jo hauria posat VAIXELL DE REIXETA".

—oOo—

... a una reunió d'amics, un preguntà:

—"Veiam si sabeu què és lo millor que té es batle?"

—Sa capacitat d'aguantar —digué un.

—Que sap encaixar ses bromes —afirmà un altre—.

—Idò no res de tot això—digué es qui havia formulat sa pregunta—. Lo millor que té es batle és SA DONA.

—oOo—

... encara no s'ha celebrada sa fira d'enguany i ja n'hi ha que hi veuen un guany extraordinari i fan càbales de com distribuir-lo. Voldríem que fos així, però... "no diguis blat fins que no el tenguis dins es sac i ben fermat".

—oOo—

... aquesta secció va deixar una amargor massa grossa es dos mesos anteriors. Tal vegada es qui firma se va excedir. S'ha de dir tot, però: aquest passat mes d'octubre hi ha hagut tant d'assossec a la vila que s'ha fet ver aquell dit popular: "Després de la tempesta, ve la calma".

EN XERRIM

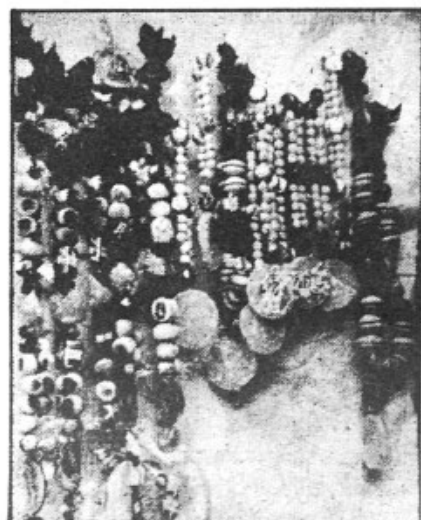

DOS DITS DE SENY

Els nostres pagesos d'altre temps, que no tenien estudis universitaris o superiors, però sí molt de sentit comú (o dit amb altres paraules: dos dits de seny), tenien ben clar que no convé "mesclar ous amb caragols".

Això no obstant, d'una barreja tan estranya i poc aconsellable en fou testimoni, no fa massa dies, el campanar de la nostra parròquia: mentre les campanes tocaven de mort anunciant un funeral, i els graons començaven a omplir-se de gent, els altaveus municipals instal·lats a la torre del campanar proclamaren una crida als quatre vents, anunciant la celebració d'una bunyolada.

Vertaderament, en aquells moments, la crida no va caure "com un bunyol dins sa mel".

Per a Tots Sants els rosaris de llepolies feren contents als nins; però qualque grandolàs també se'n feu llepadits: Eh, Joan?

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària celebrada el 29 de Setembre de 1988

INFORMES I COMUNICACIONS DE L'ALCALDIA

El Sr. Batle informà dels següents assumptes:

—Les festes de Sant Bartomeu varen ocasionar unes despeses de 1.318.336 ptes. si bé se n'han de deduir 384.000 de publicitat i ajuda econòmica.

—Constitució de la Junta Pericial de Rústica a fi de procedir a la renovació catastral de rústica.

—Els beneficis del concert de Duncan Dhu, xifrats en 4.236.727 ptes., s'han distribuït així: 2.268.363 ptes. a Ràdio Murta i la resta, 1.968.364 s'han distribuït entre altres entitats.

—S'informa a la Corporació de l'organització i celebració de Sa Fira.

—Pel Regidor Joan Miralles, President del Patronat de la 3a. Edat, s'informa que s'ha posat en marxa el servei d'assistència domiciliària, en col·laboració amb l'INSERSO, el qual hi aporta 1.000.000 de ptes.

CESSAMENTS I NOMENAMENTS

Bartomeu Amengual Mora (PSM) cessa com a tercer tinent de Batle i el substitueix Gabriel Miralles Pizà (PSOE) i es revoca la delegació de esports a Joan Rosselló Mayol i el substitueix Gabriel Ferrer Mora.

PROJECTE CONSTRUCCIÓ D'UNA RESIDÈNCIA PER A LA 3a. EDAT

Per unanimitat s'acorda a proposta del Batle encarregar a l'arquitecte Joan S. Company l'elaboració i redacció del Projecte de "Construcció d'una residència per a la 3a. Edat".

RECAUDACIÓ D'IMPOSTS

S'acorda posar al cobrament, en període voluntari, els següents impostos xifrats així:

	Pessetes
Gestionats per l'estat	13.858.654
Camí vell de Porreres	3.344.500
D'altres organismes	3.841.804
Suma total	21.044.958

NORMES SUBSIDIÀRIES

Per unanimitat s'acordà prestar conformitat i donar-se per enterat de l'aprovació definitiva de la NN.SS. de Panejament Municipal per la C.P.U. de Balears.

EDIFICI DE LA CREU ROJA

El Batle informà de les gestions per solventar la problemàtica i el deficient estat de l'edifici de la Creu Roja ubicat a Montuïri. En conseqüència proposa que l'Ajuntament sol·liciti ajuda econòmica als organismes afectats i als Ajuntaments beneficiaris i veïns.

TERRENYS PER A ZONA ESPORTIVA

El Batle notifica a la Corporació la necessitat i urgència de procedir a l'adquisició dels terrenys annexes al camp de futbol per una superfície de 9.851 m2. a fi de destinar-los a ampliació de la zona municipal d'equipaments cívico-socials. S'acorda iniciar els tràmits per adquirir-los formulant al propietari Joan Mas Sastre una oferta de 371 ptes. m2.

MOCIÓ REFERENT A LA REVISTA BONA PAU

Els regidors Miralles Pizà, Miralles Julià, Ferrer Arbona i Sampol Mas presenten la següent moció: "Els abaix firmants, Regidors de l'Ajuntament de Montuïri, davant les deficiències detectades en el medi de comunicació Bona Pau, en diferents de les seccions i que afecten a la vida política municipal i essent que dita revista està subvencionada per aquest Ajuntament acordam: Transmetre al director de la revista Bona Pau el descontent d'aquesta corporació per manca de comprovació de certes informacions de caràcter municipal, faltant en algunes ocasions a la veritat. Lamentar, en aquests temps que vivim de democràcia, que encara es vengui practicant la censura en alguns escrits, no acceptant la revista el dret de rèplica i el dret constitucional a la llibertat d'expressió".

El Batle manifesta que la seva intenció de vot és abstenir-se, perquè hi ha que reconèixer i considerar la labor que el director realitza sense cap remuneració econòmica i, a més, perquè el director decideix el que es publica a la seva revista

Després de manifestar Miralles Julià que el que es critica és la censura i Sampol Mas que aquesta proposta és en sentit constructiu, per majoria s'acorda aprovar la moció.

MOCIÓ DEL PSOE REFERENT A RÀDIO MURTA

En vista de la importància i de les despeses de l'Ajuntament cap a Ràdio Murta, el PSOE va presentar una moció a conseqüència de la qual i per haver renunciat el seu anterior delegat, Pere Sampol Mas, fou aprovada per unanimitat i a més nomenat membre del Consell de Redacció de Ràdio Murta, en representació de l'Ajuntament, al Regidor Guillem Ferrer Arbona.

PRECS I PREGUNTES

Miralles Julià sol·licita que s'informi sobre la demolició d'obres il·legals que infringeixen la normativa urbanística, com les de Son Miró, Es Dau, vora- via de la Plaça Major, etc.

Fiol Roig demana que es faci informe per l'arquitecte municipal sobre les obres abans esmentades.

Miralles Pizà prega que es constitueixi i es reunisqui la Junta del Patronat d'Esports i la C.I.D. També formula queixa criticant la poca informació sobre l'organització de les festes.

Roig demana quina ordenança o reglament té l'Ajuntament pels quals es regula el tipus d'obra que es realitza i les subvencions que s'atorguen.

Sampol Mas sol·licita informació i demana control i vigilància sanitària municipal en qüestions com granges de porcs, aigua potable, col·legi públic....

A totes les anteriors preguntes, el Batle en donà resposta indicant els motius pels quals es feia així o la impossibilitat material de fer-ho d'altra manera.

El President del Patronat de la Tercera Edat informa sobre una polèmica La implantació del servei d'ajuda domiciliària

Davant la polèmica creada a Montuïri sobre la contractació de dues noves places del Patronat de la Tercera Edat i en relació als comentaris sobre la necessitat o no del nou servei d'ajuda domiciliària, BONA PAU publica aquesta informació que ens ha facilitat el President de l'esmentat Patronat. Com es podrà observar, l'articulista no entra ni surt de la polèmica. Es limita a oferir la informació donada.

El Patronat de la Tercera Edat de la vila ha implantat des del passat mes de setembre el servei d'ajuda domiciliària per als seus associats o persones minusvàlides del poble.

Mitjançant l'esmentat patronat, l'Ajuntament ha efectuat un conveni amb l'INSERSO. Aquest Institut subvenciona el servei en la quantitat d'un milió de pessetes pel període d'un any.

Amb aquest acord el Patronat té la competència per a "dirigir, organitzar el servei i decidir les condicions que necessiten els usuaris per aconseguir l'ajuda domiciliària", condicions que s'han establert en les de "ser persones de la tercera edat o minusvàlides, viure tot sols, informe mèdic que justifiqui que dites persones no estan suficientment capacitades per realitzar les labors de neteja de ca seva". A més, es tindrà en compte la paga de jubilació o invalidesa mensual. En base a aquestes característiques qualsevol persona pot sol·licitar dita ajuda, la qual serà designada pel Patronat després d'haver estudiat cada cas particular. La prestació consisteix en que una vegada a la setmana, els beneficiaris disposaran del servei de neteja a la seva llar.

Davant la polèmica suscitada sobre la contractació per part del Patronat de les dues places de personal encarregat d'exercir aquests serveis, el mateix president, el regidor Joan Miralles Julià, ens va explicar els criteris seguits i que s'han basats en les condicions de "Residir a Montuïri, disposar del carnet de conduir, estudis i compromís de realitzar

un curs". La dotació de les dues places fou dictaminada per una votació secreta dels membres de la Junta Directiva.

Es presentaren sis sol·licituds, no essent vàlides algunes d'elles per no disposar del carnet de conduir, o no residir a Montuïri o renúncia de l'interessat.

"Finalment —segueix indicant Miralles Julià— restaren sols tres candidats per a les dues places disponibles".

Acabant la versió del Patronat —el qual pretén clarificar els comentaris sorgits sobre la dotació d'aquestes dues places i la seva prèvia escassa publicitat— el President de la Comissió d'Acció Social de l'Ajuntament i també del Patronat, indica que "s'hauran creat quatre llocs de feina a Montuïri. Als dos ja existents, de cuinera i ajudant de cuina del menjador de la tercera edat, que funciona perfectament i presta els seus serveis a una cinquantena de beneficiaris, s'hi han d'afegir aquests altres dos nous llocs del recent implantat servei

d'ajuda domiciliària, que també han d'ajudar al del menjador en cas necessari. Aquests quatre treballadors es troben afiliats a la seguretat social, tal com ha de ser.

La Junta Directiva del Patronat està formada per representants de la Comissió d'Acció Social de l'Ajuntament, de l'Associació de la Tercera Edat, de la Comissió d'Acció Social de la parròquia, dels beneficiaris del menjador, dels treballadors del menjador, a més dels dos metges del poble i l'assistentia tècnica sanitària.

Gabriel Gomà

No tots els qui han anat a cercar esclata-sangs enguany n'han pogut omplir el paner. Qualcú s'ha hagut de conformar amb blaves o peus de rata.

ESCOLA D'ADULTS DE MONTUÏRI

Aquesta Escola comunica que encara està obert el plaç de matrícula els dilluns, dimecres i divendres, de 5 a 9 de l'horabaixa a Ca Ses Monges.

S'ofereix de manera oficial i gratuïta:

- Aprendre a llegir i escriure.
- Obtenir el certificat escolar.
- Aconseguir el graduat escolar.
- Preparar la prova d'accés a la Universitat per a majors de 25 anys.
- Ampliar coneixements mitjançant cursos de formació general:
 - Angès.
 - Català.
 - El cos humà.
 - Mallorca i l'entorn.
 - Els essers vius.
- Conferències, debats, col·loquis, projeccions, ..

Per a més informació: a l'Ajuntament.

RESTAURADA LA CREU DE SON RAFEL MAS

El mes passat donàvem compte que la creu de Son Rafel Mas era restaurada pel tècnic montuïrer Francesc Isbert. Avui la creu es pot contemplar ja instal·lada al seu lloc habitual totalment restaurada, per cert que ha quedat molt bé. Des d'aquí la nostra enhorabona a la Comissió del Patrimoni i al restaurador Isbert. No només volem fer crítica sinó també reconèixer aquelles coses que es fan amb criteri i bon gust.

FIRA '88

En el moment de tancar aquesta edició no podem oferir altres notícies de la fira d'enguany —2, 3 i 4 de desembre— que les detallades per l'Ajuntament en el darrer número de BONA PAU.

Esperem que el temps acompanyi i que els actes programats es puguin desenvolupar complidament.

SON FORNÉS I ES MOLINAR, PROJECTE UNA ZONA TURÍSTICA I ARQUEOLÒGICA

L'estiu passat s'invertiren un milió de pessetes en les excavacions de Son Fornés

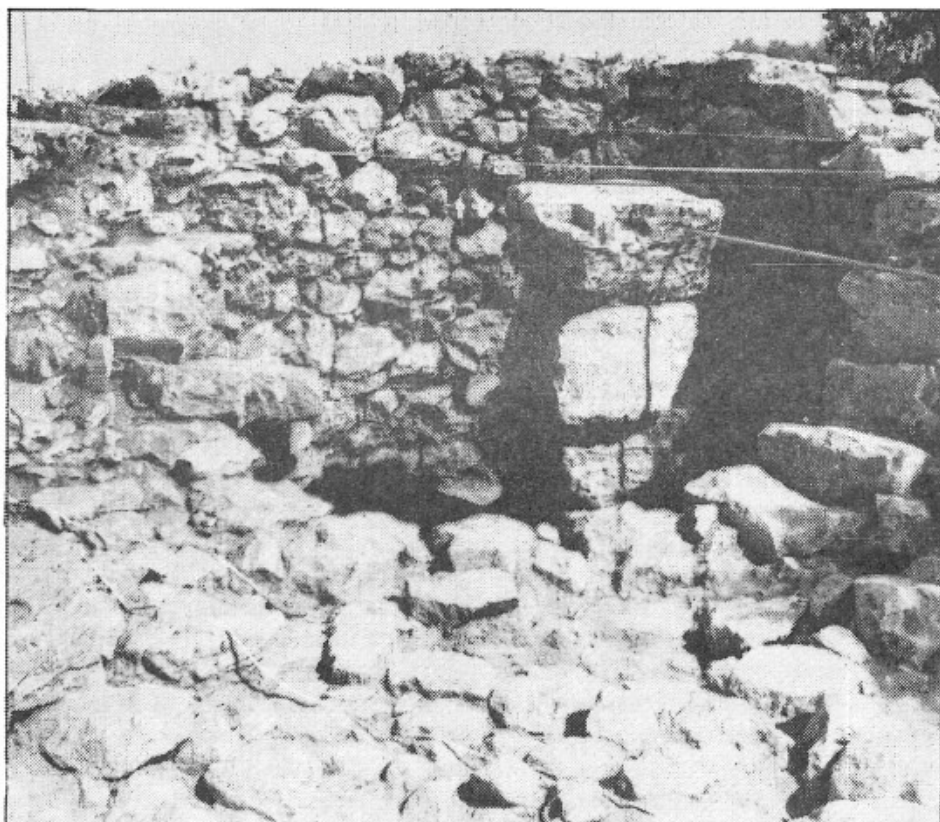
El patrimoni artístic de Montuïri és, sense cap dubte, un dels més rics i variats existents en els pobles de l'interior de Mallorca. Començant pel fet que la vila fou una de les primeres que va disposar d'església parroquial, i continuant amb una llarga relació d'edificis dels segles XVI i XVII, el patrimoni artístic montuier es completa amb algunes contruccions talaiòtiques de primera magnitud, destacant, entre elles, per la particular importància i especial relleu, el talaiot de Son Fornés.

Les excavacions arqueològiques realitzades en el poblat talaiòtic de Son Fornés aquest estiu passat han costat a l'Ajuntament de Montuïri i a la Conselleria de Cultura de la C.A. la quantitat d'un milió de pessetes, pagades a parts iguals.

Aquestes obres poden ser el punt de partida perquè el més complet talaiot

de Mallorca pugui ser visitat pel públic i es converteixi en la primera etapa d'una ruta turística que començaria a Son Fornés, es traslladaria al poble per recórrer la zona d'Es Molinar, on es troben vuit molins de vent i, de pas, visitar el molí de Can Ferrando, el qual acolliria el museu amb les restes arqueològiques de Son Fornés.

Les excavacions realitzades des de 1975 determinen l'existència de tres èpoques distintes: la talaiòtica, la romana-republicana i la de l'Imperi Romà

Per altra part, la barriada del Molinar, una de les més antigues i típiques de Montuïri, on encara s'hi troben vuit antics molins fariners, els quals deixaren de funcionar als començaments d'aquest segle, ha sofert una lamentable degradació degut a l'èxode de la joventut i al tancament d'algunes vivendes.

Ara sembla que ambdós seran objecte d'una recuperació i revitalització a fi de poder gaudir d'una renovat interès cultural, artístic i, fins i tot, turístic.

PROJECTES

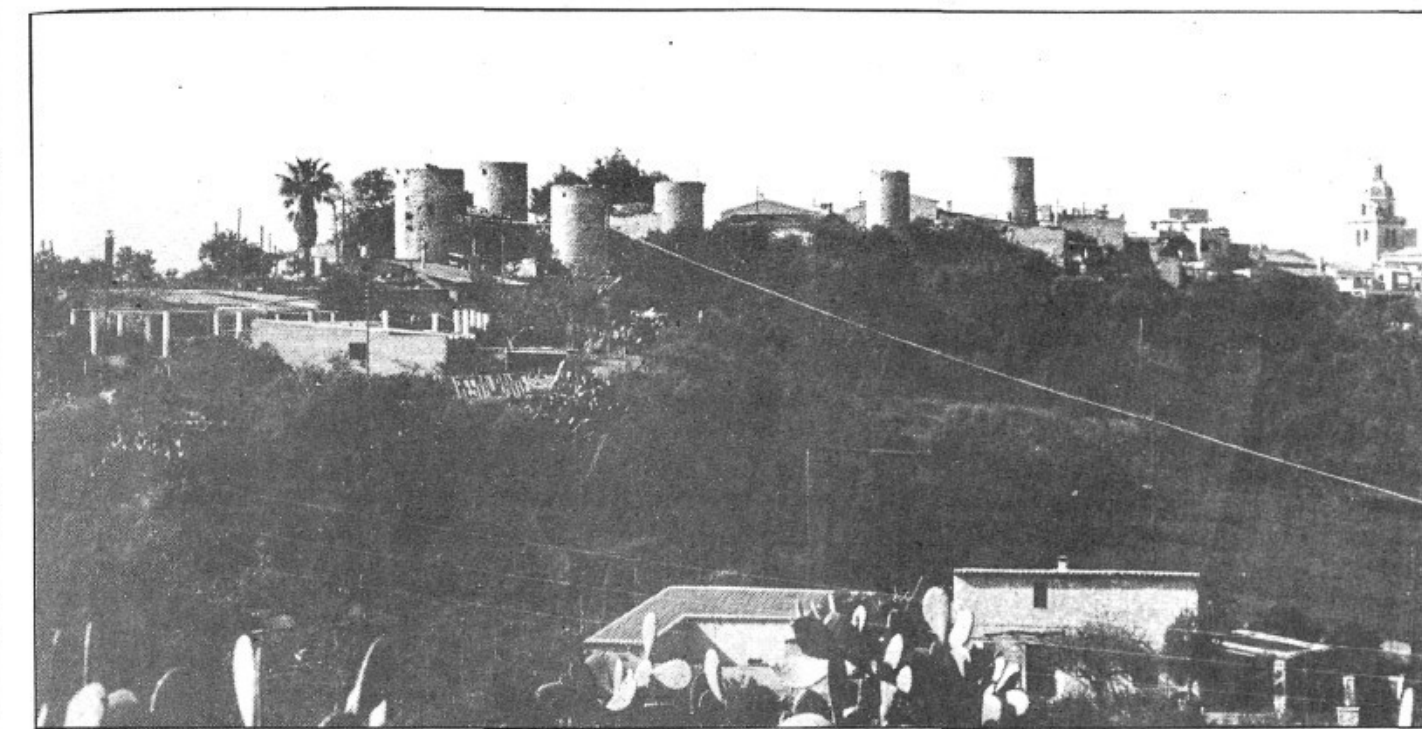
Aquests són els projectes que la Comissió del Patrimoni Històric Artístic de l'Ajuntament de Montuïri té "in mente" i que s'espera sien realitat el proper any, segons va assegurar el pregoner de les festes de Sant Bartomeu.

L'equip d'arqueòlegs de la Universitat de Barcelona, encapçalat per Vicenç Lluï i Encarnació Sanahuja, varen tornar a començaments de l'estiu a Son Fornés. Durant aquests quinze dies de juliol un ample grup d'estudiants i arqueòlegs han treballat en el poblat amb el prioritari objecte d'acondicionar-lo, ordenar les parts deteriorades, eliminar les herbes que han anat creixent al costat de les pedres i tornar-hi col·locar les que s'havien desplaçat del seu lloc primitiu.

L'estat actual és immillorable. A més, han prosseguit en les anteriors excavacions. Una murada que envolta el poblat ha confirmat les grans dimensions dels poblat i al seu voltant s'han detectat una trentena de punts amb referències arqueològiques. Tot això confirma la qualificació de Son Fornés com "el més complet talaiot de Mallorca" i un dels més importants de l'illa.

TRES ÈPOQUES

Des de les excavacions realitzades als començaments de 1975 s'han pogut determinar tres èpoques perfectament delimitades. La primera pertany a la fase talaiòtica; la segona, a la cultura romana-republicana que correspon al segle II A.de C. (el de la romanització de Ma-

Els molins i la zona d'Es Molinar, una vegada restaurats s'utilitzarien amb fins comercials i turístics

llorca) i la tercera, a l'època de l'Imperi Romà, que va des del segle I al V D. de C.

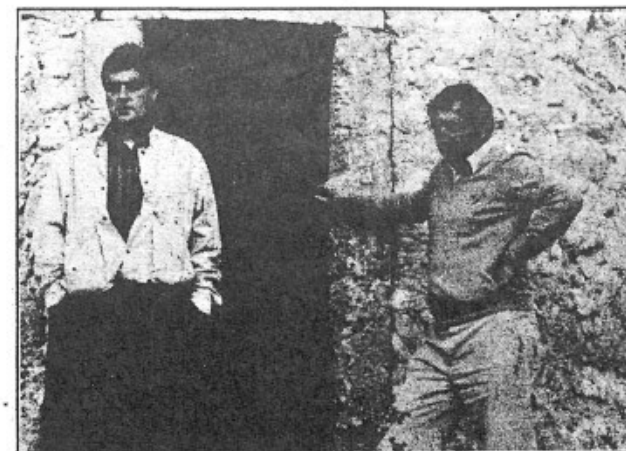
En l'actualitat existeixen dos talaiots excavats, el número 1 —el més gros— i el número 2, situat a 28 metres del primer.

L'any 1984 els arqueòlegs Pepa Gassull, Vicenç Lluï i Encarnació Sanahuja publicaren un llibre de 200 pàgines titulat "Son Fornés I: la fase talaiòtica. Ensayo de reconstrucción socio-económica de una comunidad prehistórica en la isla de Mallorca". En aquesta obra els seus autors expliquen minuciosament la metodologia utilitzada, la dinàmica de l'assentament i descriuen el poblat talaiòtic i les activitats i descobriments realitzats en el talaiot número 1.

La introducció, en anglès, està redactada per Robert Chapman, professor del departament de la Universitat de Rea-

ding, on indica com en la conferència internacional sobre prehistòria celebrada a Deià, en el mes de setembre de 1983, els tres esmentats arqueòlegs parlaren de les dificultats per publicar llurs estudis. A rel d'aquesta xerrada es va poder publicar a Oxford l'esmentada obra de la qual sols n'existeixen dues a Montuïri: la de l'Ajuntament i la que regalaran els arqueòlegs a qui subscriu.

Després de l'excavació del poblat número 2, el poblat de Son Fornés —de-

Tant el batle com En Joan Miralles Julià sostenen que la zona d'Es Molinar, una vegada recuperada, es convertirà en el principal atractiu de Montuïri.

clarat monument nacional l'any 1966— romangué submís a l'abandonament per part de tots. La brossa cresqué sens que ningú se'n preocupàs i esbarzers i altres herbes cobriren les històriques pedres fins que foren eliminades després de la neteja d'enguany.

RECUPERACIÓ DE LES RESTES

Ara sembla que no es vol tornar reincidir en la mateixa equivocació. Una de les intencions de la Comissió del Patrimoni és la de recuperar les nombroses restes de les anteriors excavacions i que es troben empaquetades en el Museu de Mallorca. S'hi afegiran les gerres i ceràmiques trobades a les darreres operacions i les que puguin apleixar a la part del recinte que encara resta per excavar. Es col·locarien a un museu que s'instal·laria en el molí de Can Ferrando, el qual forma part dels vuit molins que —segons el projecte consistorial— serien reconstruïts a la zona d'Es Molinar.

Dins el terme d'un any se sol·licitarà la declaració de Son Fornés com a parc arqueològic. Llavors, a més de (Passa a la pàgina següent)

Son Fornés i Es Molinar, projecte d'una zona turística i arqueològica

"Els molins constitueixen un patrimoni cultural, no sols de Montuïri, sinó de tota Mallorca"

(Ve de la pàgina anterior)

continuar-se les excavacions, vendrien les inversions necessàries que dotarien Son Fornés de la infraestructura adequada per a convertir-lo en parc arqueològic a fi que doni un enfocament turístic als seus 25.000 m2. d'extensió.

REHABILITACIÓ DELS MOLINS

El segon gran desafiament de la Comissió del Patrimoni Històric Artístic pretén la rehabilitació dels molins fari-ners situats a la part sud-est del poble.

La primera passa consistirà en la convocatòria, en col·laboració amb el Col·legi d'Arquitectes, d'un concurs d'idees per a rehabilitar la zona d'Es Molinar i convertir-la en un nou atractiu del poble. L'Ajuntament pensa adquirir el molí de Can Ferrando per situar-hi el nou museu de Son Fornés. Entre les intencions del President de la Comissió —Joan Miralles Julià— hi figura la conversió del carrer d'Es Molinar en un passeig amb miradors i que en els baixos dels molins s'hi puguin situar petits comerços d'artesanía, sales d'exposicions i altres activitats que servissin com a motor de reactivació de la vila.

"Els molins —ens digué En Joan Miralles— constitueixen un patrimoni cultural no sols de Montuïri, sinó de tota Mallorca". D'entre tots els molins montuïrers destaquen les vuit torres, les quals, situades a la part més alta del poble (de manera convenient per a recollir l'embat dels vuit vents), "són l'element arquitectònic més característic de Montuïri", de tal manera que, posseïdors d'una gran bellesa, recorden la història col·lectiva de la vila i de Mallorca, els quals constituïren antany la indústria més important de la vila.

S'afirma que Son Fornés és el conjunt talaiòtic més complet de Mallorca

Se sol·licitarà la declaració de Son Fornés com a parc arqueològic

INVERSIÓ RENDABLE

Alguna d'aquestes vuit torres de molí es troben, com tothom sap, greument amenaçades per l'erosió i l'abandonament i, malgrat totes sien de propietat privada, "l'Ajuntament creu que té el deure de protegir-les i conservar-les, fet que deu implicar que motivem els seus propietaris perquè hi destinin una important inversió econòmica, inversió que difícilment es produirà si els partidaris no hi contempen una possible rendabilitat econòmica". La solució es donaria amb la utilització amb fins comercials i com a suport d'una activitat turística i comercial, integrades dins un complex comercial, turístic i artístic que, "a més d'impulsar l'activitat econòmica, promogui la restauració dels molins i el seu entorn"

Aquesta serà la ruta "Poblat talaiòtic Son Fornés-Museu de Son Fornés (instal·lat en el Molí Can Ferrando)-Carrer d'Es Molinar".

Gabriel Gomila

¿S'abandonarà el cultiu de les terres?

El Govern Balear i concretament la Conselleria d'Agricultura tem que un gran nombre de pagesos, sobretot del Pla de Mallorca, sol·licitin acollir-se a la normativa de la C.E.E. sobre l'abandonament de les terres de conreu de cereals, ja que amb aquesta determinació asseguraria una renda aproximada d'unes 600.000 pessetes anuals als pagesos que se'ls hi concedís.

Pel que fa a la nostra comarca, uns 8.000 agricultors s'hi podrien acollir i aquesta ajuda seria, segons sembla, d'una millor rendabilitat que aquests tipus de cultiu.

Així es reduiria la producció de ce-

reals i es produiria una jubilació anticipada d'agricultors "majors de 55 anys que exercesquin la seva activitat principal en el sector agrari".

Si es té en compte que cada hectària de terrey origina una renda d'unes 20.000 pessetes, els avantatges de l'oferta de la C.E.E. són evidents. Per altra part, la C.E.E. considera més rendable pagar així que donar subvencions pel cultiu.

De dur-se a terme aquesta mesura, indubtablement les nostres terres romandrien encara més abandonades. Veu-rem, però, com acabarà tot això.

Joan Francesc Ribas Miralles "Es Frare Moreno"

Fa poc més de cent anys visqué a Montuïri un personatge singular anomenat "Es Frare Moreno". Concretament era En Joan Francesc Ribas Miralles, qui nasqué en plena guerra del francès, el 31 de Març de 1807, i morí als 80 anys, el 14 de Novembre de 1886. Era fill d'En Toni Ribas "Moreno" i de N'Antònia Miralles. Un home molt conegut en el seu temps, un montuïrer que va deixar petjada.

Fou un frare llec que quan hagué d'abandonar el convent per causes del tot estranyes als seus desitjos, a la seva voluntat i a la seva vocació, tornà a Montuïri. Es diu d'ell que fou exclaustrat del Convent de Dominics de Lloret el 1835 i que allà havia agafat el nom de "Fra Antonino". Convent del qual també en fou exclaustrat el mateix any (ignoram en quina data) un altre frare montuïrer, En Sebastià

Miralles i Company "Frare Lluís", un any més jove que ell.

Totd'una que "Es Frare Moreno" va haver deixat el convent, s'instal·là aquí i hi visqué practicant, tot sol i sense immutar-se, els hàbits religiosos i monacals que eren la raó de la seva vida i la seva vocació.

Es feu famós perquè va desmuntar el llit de ca seva i en el seu lloc hi col·locà un taüt de llenya tosca per descansar-hi transitòriament els vespres mentre visqués i per descansar-hi definitivament després de la seva mort, a l'espera del Judici Final.

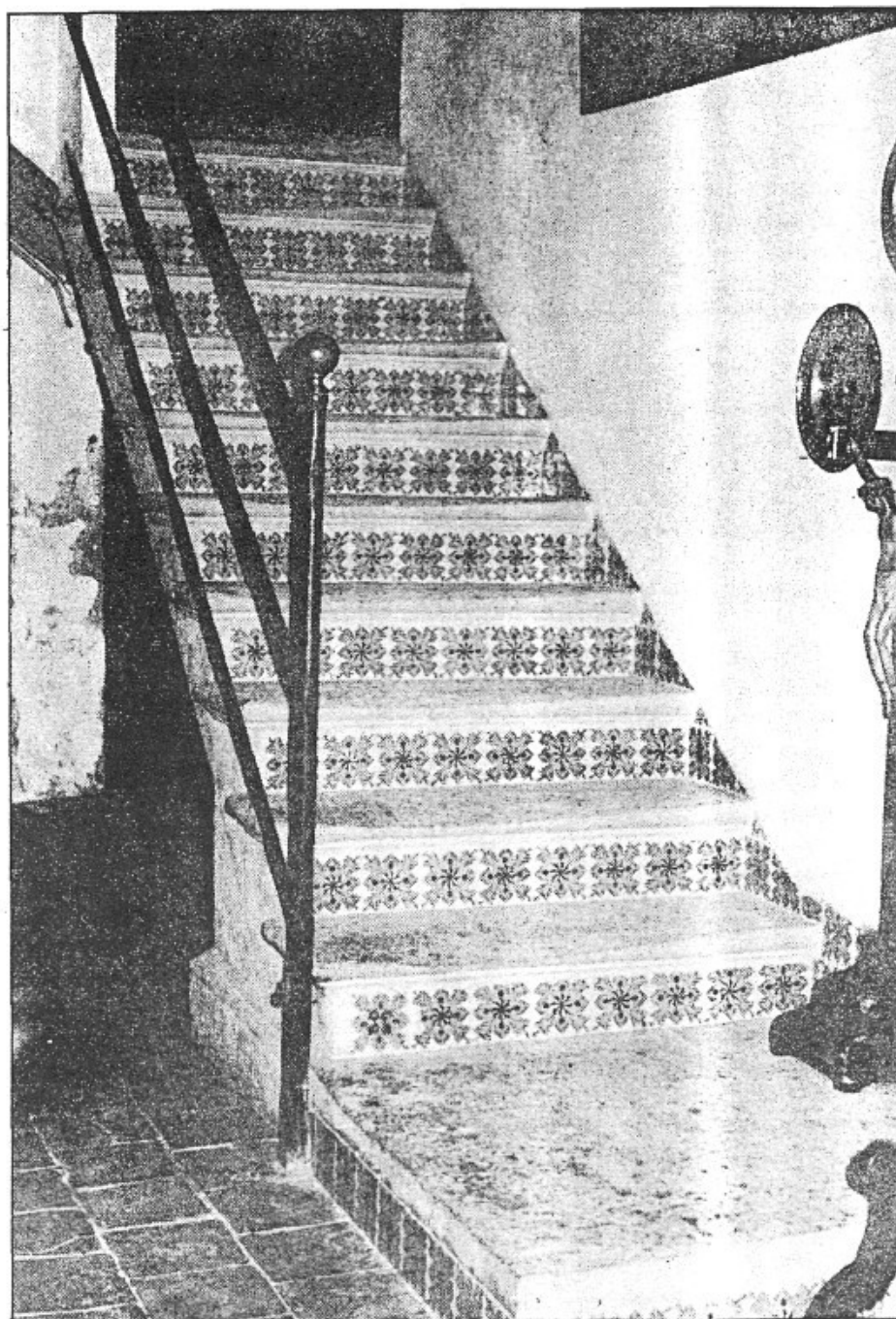
La curiosa història d'"Es Frare Moreno" conté, sobretot, un element destacable pel seu arrelament profundament montuïrer, que defineix, més que no sembla, el tarannà i la cultura del nostre país. En ell va excel·lir la tenacitat d'acer d'un home que davant els tombs de la vida es demostrà capaç de seguir endavant el seu camí, capaç de seguir-lo fins i tot contra corrent quan fou menester, capaç de fer el que havia de fer, passàs el que passàs.

Alguns diuen que això és ser tancat, ser absolut, ser autoritari o, fins i tot, ser foll, boig. No és cert. No ens deixem enganar. Això no és altra cosa que ser tenaç i tossut, ferm i coherent. Ser-ho en la mateixa mesura que ho han estat al llarg dels segles els Miralles, Ribas, Gonyalons, Manera, Servera, Verd, Oliver, Ferrer, Trobat, Pocoví, etc. per poder viure i sobreviure en aquesta terra erma, per fer-la fruitar i per fer possible un avui nostre que, gràcies al seu esforç, és millor que l'ahir d'ells.

Aquest aspecte d'"Es Frare Moreno" posa de bell nou en relleu la importància de la tenacitat, virtut que de temps enrera es troba impregnada en molts de montuïrers.

Miquel Alenyar
President de l'Obra Cultural Balear

N. de la R.- Aquesta ressenya d'"Es Frare Moreno" així com la que projectam publicar el proper número sobre Josep Ribas i Tous, foren exposades pel qui firma, en el pregó de les passades festes de Sant Bartomeu.

Escala que puja a la sala de la sagristia, decorada amb rajoles policromades catalanes del segle XVIII

N'Antònia Garcias "Mosson" visità Israel i Egipte

JUNTAMENT AMB ALTRES MONTUÏRERS REALITZÀ UN VIATGE D'ESTUDI A TERRA SANTA

Durant la primera quinzena de setembre passat —del 2 al 16— un grup de mallorquins realitzaren un viatge a Israel i Egipte organitzat per la Comissió Bíblica de Catalunya. Entre ells hi havia els montuïrers Antoni Arbona i la seva dona Margalida Mesquida, el Rectors Pere i Bartomeu i N'Antònia Garcias "Mosson" casada amb En Toni "Canet". Fou a N'Antònia a qui entrevistarem perquè ens relatàs les seves impressions.

—Com va esser que et decidires a fer aquest viatge?

—Ja feia estona que tenia ganes d'anar-hi, però amb unes condicions especials. M'interessava fer un viatge així perquè és un país que es pot veure de moltes maneres i jo el que volia era poder profunditzar-lo un poc. I es va presentar l'ocasió aquest estiu. M'ho proposaren, el grup que hi anava em va agradar, i d'aquesta manera em vaig decidir.

—Com el definiríeu: passeig turístic o de regregrinació, viatge d'estudi?

—Així com nosaltres el vàrem fer, es pot dir que és un viatge d'estudi, encara que també tinguí part de turístic.

—Com estava format el grup?

—En el grup hi havia capellans, matrimonis, gent fadrina, viudos, és a dir, gent de tota mena.

—Com vos hi sentíreu, l'estol de mallorquins?

—Molt bé. Estupendament bé, a part que el 50 per cent érem mallorquins i tres menorquins; el pes de les illes es notava clarament.

—Quins llocs visitàreu?

—Visitàrem pràcticament tots els llocs o la major part dels llocs que estan o apareixen a l'Evangeli i a la Bíblia, relacionats amb Jesús de Nazaret.

—¿Creus que es pot visitar Terra Santa amb els mateixos ulls que qualsevol altre país?

—Jo diria que depèn molt de cada persona en particular, o sia, aquest viatge es pot fer com a viatge turístic a un país normal i corrent i es pot fer amb ulls distints com a viatge històric; també amb uns ulls religiosos, perquè és allà on hi ha les arrels de les tres religions: cristianisme, judaisme i mahometisme.

—¿Que t'ha impressionat més de tot el viatge?

—Hi ha moltes coses que m'han cridat l'atenció, però una cosa que m'ha impressionat molt és el sentit religiós d'esser gent que no només és cristiana —que tal vegada són els menys— sinó també jueus i musulmans. Allà es pot respirar religió pertot.

—¿Té el mateix sentit l'Evangeli llegit allà o llegit aquí?

—És molt distint. Allà sents una austeritat, perquè primerament et trobes en el lloc adequat, i en segon, l'entorn està molt ben descrit en els evangelis i allà ho veus tot perfectament.

—Dins l'Israel actual, ¿queda alguna cosa de l'època de Jesús?

—El que més queda són els llocs en els quals en aquests moments es fa molta feina en excavacions; s'estan trobant moltes coses de l'època dels inicis del cristianisme.

—¿Quina impressió et va fer l'estat d'Israel en l'aspecte socio-econòmic, polític, cultural, etc.?

—És un país que en aquests moments s'està desenvolupant molt ràpidament, ja sia en l'agricultura, indústria: es pot dir que és un país occidental. Culturalment 15 dies no basten per conèixer una nació i políticament és un país que està en contínua guerra i n'està cansat.

—¿Heu vist senyals o efectes de guerra?

—Sí; els efectes pròpiament els desitries poc en 15 dies; ara bé, notes una presència militar molt forta, hi ha zones

L'estol de montuïrers que viatjaren a Terra Santa

que tal vegada fas comptes visitar i els dies que ets allà no hi pots anar; però normalment en problemes no t'hi sols trobar.

—¿Trobàreu diferències notables entre Israel i Egipte?

—Sí; hi ha diferències culturals. Egipte és un país musulmà completament. Per lo tant ja és una diferència molt grossa; per altra part en quant al desenvolupament està molt més retardat; el que passa és que es veu en ells que tenen esperit d'avançar econòmicament, tenen una vivència més alegre, és a dir, és un país on la gent viu d'una manera molt oberta, molt senzilla, sembla que viuen amb molta llibertat.

—¿Tenguéreu bon temps i bons serveis?

—Sí; un temps esplèndid, bastant calor i no va ploure. En quant a serveis, a Israel bastant bé, ho trobàrem net i els serveis turístics ben dotats. I a Egipte, a certs nivells, els serveis estan bé. Però t'has de posar a un nivell bastant alt, a nivells més baixos es nota que Egipte encara està endarrerit econòmicament.

La Policia Rural del Pla de Mallorca

Encara no és una realitat, però sí un projecte la creació per la Mancomunitat del Pla de Mallorca de la Policia Rural.

El passat 7 de setembre es va aprovar definitivament el projecte, el qual, entre altres coses diu que aquesta Policia Rural no serà una policia municipal, sinó que treballarà coordinadament amb la Guàrdia Civil i la mateixa Policia Municipal. La seva funció serà "la prestació d'un servei públic dirigit a la protecció de la comunitat mitjançant el desenvolupament de les funcions de seguretat en llocs públics, ordenació del tràfic, protecció de personalitats, béns, serveis i instal·lacions de caràcter local així com la col·laboració amb altres forces".

**"ISRAEL ÉS UN PAÍS MUSULMÀ
ATRASSAT, ON LA GENT ÉS
SENZILLA I OBERTA"**

—¿Menjareu coses típiques de per allà?

—Sí; és clar. Per exemple menjarem carn de camell, que va esser bona; i una cosa que observarem va esser que posen moltes espècies, unes espècies diferents d'aquí, que fan que el que menges sempre paresqui el mateix.

—¿Quina casta de "souvenirs" portàreu?

—D'Israel pròpiament el que duguérem va esser records religiosos, com per exemple betlems i l'estrella de David, la creu de Jerusalem; i d'Egipte, coses relacionades amb els faraons, les piràmides, és a dir, lo típic d'allà.

—A un cristià que vol cultivar la seva fe, ¿li recomanaries un viatge com aquest?

—Com aquest que férem nosaltres, sí; un viatge turístic, no l'hi recomanaria. Vosaltres direu: ¿Per què turísticament no es pot fer bé? Sí; es fa bé, però no pots aprofundir tant com si hi vas amb un viatge d'estudi, com el que férem nosaltres, ja que si hi vas en pla turístic, t'ho mostren, però passes per damunt de moltes coses i després tu t'has de fer la idea que vulguis; en canvi amb un viatge d'estudis ho veus tot més prop.

*Ma. Antònia Rigo
Maria Cerdà*

Aquest projecte especifica més avant les tasques així:

— Policia de seguretat de persones i béns dins l'àmbit rural (com guardes de camp, recórrer i vigilar el territori de la seva competència...).

— Recolçament a la Policia Municipal dels municipis mancomunats (com prestar auxili i col·laboració amb els propis policies municipals, fires, mercats, espectacles...).

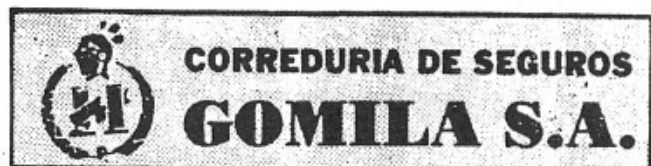
— Vigilància en general del medi rural (donar compte d'incendis forestals, col·

laborar amb l'extinció, intervenció en matèria de caça...).

— Altres serveis que es considerin necessaris (serveis de grua...).

Sembla però, que manca encara una certa concreció i, si el resultat fos satisfactori, se li podrien afegir nous serveis i activitats.

Aquest projecte apunta que la zona d'actuació seria la dels municipis d'Algaida, Ariany, Costitx, Lloret de Vistalegre, Llubí, Maria de la Salut, Montuïri, Petra, Sencelles, Sant Joan, Santa Eugènia, Sineu i Vilafranca. I també els nuclis de població de Pina, Ruberts, Biniali, Randa, Ollerries, Alquerries i Coves.

Carrer Jaume II núm. 4 - Tel. 64 60 43 - MONTUÏRI

ASSEGURAM QUALSEVOL VEHICLE A MOTOR I TOTA CLASSE DE CONDUCTORS

MARCA	OBLIGATORI	S.S.-RC-DC-RD-OCUP.
-14-R-5 GTL	15.699	20.836
-14-Fiesta-L	15.699	20.836
-14-Corsa 1.0 S Luxus	15.699	20.836
-15-R-5 GTL Supercinco	16.999	22.584
-15-R-9 TSE	16.999	22.584
-15-R-11 GTL	16.999	22.584
-15-R-11 TSE i R 11 GTS	16.999	22.584
-15-Ronda 75 Start i 75 CLX	16.999	22.584
-15-Polo Clàssic 55c	16.999	22.584
-15-Passat 1.6 CL	16.999	22.584
-15-Visa 11 SE	16.999	22.584
-15-GSA X 3	16.999	22.584
-15-Fiesta 1300 S	16.999	22.584
-15-Orion 1.3 GL	16.999	22.584
-15-205 XL	16.999	22.584
-15-205 SR	16.999	22.584
-15-Corsa 1.2 LS	16.999	22.584
-15-Corsa 1.2 S Luxus	16.999	22.584
-15-Corsa 1.3 GLS 3 p	16.999	22.584
-15-Kadett 4 p 1.3 GL	16.999	22.584
-16-R-18 GTS	19.565	25.923
-16-R-18 GTD	19.565	25.923
-16-R-21 GTS	19.565	25.923
-16-Ibiza 1.5 GL	19.565	25.923
-16-Málaga 1.5 GLX i 17 GLD	19.565	25.923
-16-VW Santana LX	19.565	25.923
-16-Passat 1.6 CL Diesel	19.565	25.923
-16-BX 1.6 TRS	19.565	25.923
-16-BX 1.9 Diesel	19.565	25.923
-16-Escort 1.6	19.565	25.923
-16-Escort 1.6 Ghia	19.565	25.923
-16-Orion 1.6 GL Diesel	19.565	25.923
-16-205 GT	19.565	25.923
-16-Horizon GLD	19.565	25.923
-16-Solara XL	19.565	25.923
-17-505 GTD Turbo i 505 GTI	20.596	27.139
-17-505 GRD	20.596	27.139

CAMIONS		
Tara i Carga	Transp. Propis	Servei Públic
de 4 a 6 T.	51.444	66.601
de 7 a 9 T.	54.491	70.561
de 10 a 14 T.	57.032	73.865
de 15 a 19 T.	59.945	77.655
de 20 a 24 T.	64.004	82.929
de 25 a 34 T.	72.204	93.588
de 35 a 49 T.	88.701	115.035
CICLOMOTORS		
Ciclomotors fins 49 C.C.	6.199	
MOTOCICLETES		
Motocicletes fins 75 c.c.	8.895	
" de 75 a 150 c.c.	9.446	
" de 150 a 350 c.c.	10.303	
" de 350 a 500 c.c.	14.481	
" de 500 a 750 c.c.	19.985	
" de 750 c.c.	24.631	
TRACTORS		
Qualsevol marca amb remolc	Treballs agrícoles	5.217

La primera paraula que pronunciarà aquest nin serà en mallorquí.

Els infants que ara neixen a la nostra illa són ciutadans del món per dret propi. La paulatina desaparició de les fronteres, l'expansió dels mitjans de comunicació i l'agilització dels transports, posaran a l'abast de tots aquests infants la possibilitat de visitar o de fixar la residència a qualsevol lloc del món. Per tot això no hi ha res tan important com

oferir-los, des de molt petits, la possibilitat que siguin vertaderament conscients de la seva pròpia identitat i que puguin sentir-se dignes hereus de tota la riquesa de la nostra cultura. La normalització de la nostra llengua i el coneixement de la nostra cultura és l'únic camí perquè puguin aconseguir-ho. La nostra obligació, evidentment, és facilitar-los-ho al màxim.

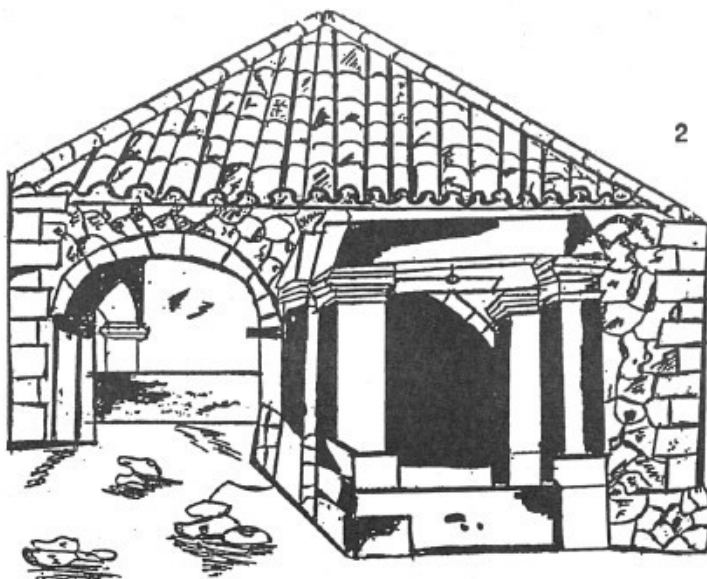
CONCURS LITERARI - ARTÍSTIC

Molt bona acollida ha tengut també el concurs d'enguany. La participació de l'alumnat de les escoles torna a ser nombrosa, amb interès i decisiva. El temes d'aquest més fan referència a "dibuixos al natural de racons històric-artístics de Montuïri. El lector serà, però, el qui valorarà la qualitat plàstica d'aquestes obres.

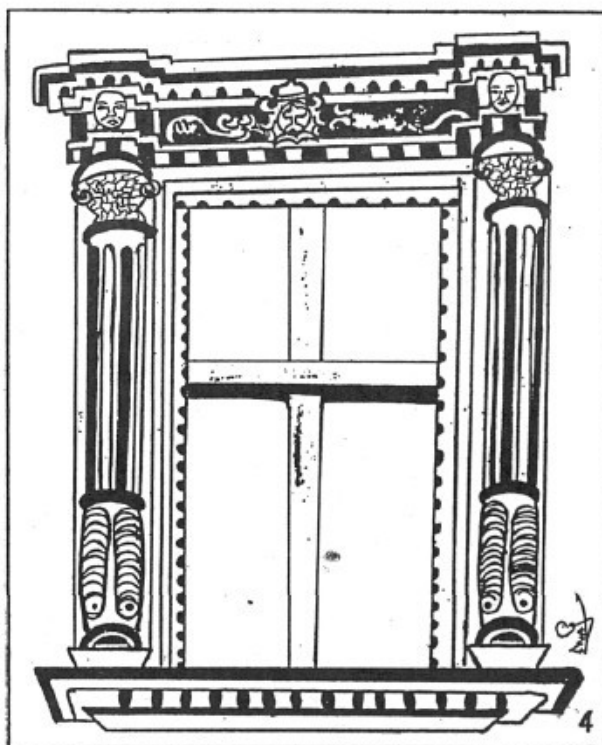
1.- Carrer de Na Quintana: Vista del campanar i d'un carreró dels més antics del poble.- Autor: Miquel Verd Cañellas.- 8è.

2.- Vista d'un dels llocs més típics de Montuïri: Es Pou del Rei.- Autor: Josep Serra Cerdà.- 8è.,

3.- Petxina de tema religiós. Simbolitza la mort de Crist. Situada al cantó de la rectoria a la Plaça Major.- Autora: Aina González Pinteño.- 8è.

4.- Finestra d'estil neoclàssic. Ubicada a una façana, del mateix estil, a la Plaça Major (Ca S'Apotecari).- Autora: Aina González Pinteño.- 8è.

Per part dels nostres equips de futbol base
EXCEL.LENT INICI DELS CAMPIONATS

Els equips de futbol base de Montuïri no podien haver encetat millor els campionats d'aquesta temporada. Basta veure els resultats que figuren a aquesta pàgina per observar que els benjamins, alevins, infantils i juvenils han començat amb bon peu. Endavant i que no decaigui!

Els infantils de Montuïri: tres partits, tres victòries i primers de la classificació.

Resultats corresponents al mes d'octubre:

BENJAMINS

Torneig del Consell Insular de Mallorca

Montuïri, 0 - St. Jaume de Binissalem, 1
 Llosetense, 3 - Montuïri, 3
 Montuïri, 0 - At. Alaró, 0
 Mariense, 0 - Montuïri, 5

ALEVINS

Campionat III Regional - Grup B

Penya Son Pizà, 1 - Montuïri, 6
 Montuïri, 6 - Colònia, 0

INFANTILS

Campionat II Regional - Grup B

Ses Salines, 1 - Montuïri, 2
 Montuïri, 6 - Can Picafort, 0
 Montuïri, 5 - La Salle Manacor, 0

JUVENILS

Campionat III Regional - Grup C

S'Horta, 2 - Montuïri, 2
 Montuïri, 2 - Campanet, 0
 Montuïri, 2 - Colònia, 0
 Alqueria Blanca, 1 - Montuïri, 1
 Montuïri, 6 - Mariense, 2
 Lloret, 0 - Montuïri, 2

I PREFERENT

Montuïri, 1 - Petra, 0

Vaja un partit fluix! Si exceptuam els finals de la primera part en què, gràcies a uns bons moments de joc, el Montuïri va marcar el gol de la victòria, tota la resta va avorir el públic. El Petra està molt lluny d'esser el bon equip de l'any passat o d'altres temporades.

Port de Pollença, 1 - Montuïri, 1

Segon positiu de la lliga i aconseguit també vora mar, tal com va succeir a Magaluf - Palma Nova (Maganova). Amb una mica més de sort s'haguessin pogut dur el dos punts cap a la vila.

Montuïri, 4 - Artà, 1

El millor partit de la temporada en "Es Revolt". La primera part va fer que els pocs aficionats que el dia 12 anaren al camp poguessin estar satisfets. Cal remarcar el "partidasso" de Joan Verger que, jugant de centrecampista i fent uns encertats relleus amb Joan Barceló, va marcar dos gols que encaminaren la victòria local, després que l'Artà s'avançàs en el marcador. En

"Matxo" va estar en el seu lloc: "No tenir un lloc fix".

Union, 1 - Montuïri, 0

Després de l'excel·lent actuació del dimecres anterior davant l'Artà, tots confiàvem que el nostre primer equip al manco, empataria, atès que el rival era fluixet. Vàrem perdre de penal, marcat al final de la primera part.

Montuïri, 1 - Porto Cristo, 3

Els del Port de Manacor varen agra-
 dar molt ja que demostraren tenir el que mancà al Montuïri: velocitat, canvis de joc i de posicions i serietat en el camp. La primera mitja hora fou fada, sense cap tir a porta. Després el domini va correspondre al Porto Cristo. Delgado, que havia substituït a Bussi, marcà el gol montuïrer. Victòria visitant merescuda.

Biel Gomila

CUINAR EN CASA

POLLASTRE EN SANFAINA

INGREDIENTS

Un pollastre, carabassins, albergínies, pebre bo en gra, pebres vermells, ceba, alls, llorer, saïm i ametles capolades.

ELABORACIÓ

Sofregim el pollastre fet a trossos amb saïm. Dins una greixonera sofregim la ceba alls i el llorer amb un poc d'oli. Quan el pollastre està sofregit, l'escolam i el posam dins la greixonera amb els grans de pebre bo i aigua que tapi les tallades i ho feim bullir uns 20 minuts.

Frits els carabassins, albergínies i pebres vermells els posam amb el pollastre i per damunt, ametles capolades.

*Recepta de
 Caty Vaquer Sampol*

DEMOGRAFIA**NAIXEMENTS**

Dia 5 d'Octubre.- Miquel Francesc Coll Estarellas, fill de Bernardí i de Ma. Concepció.

MATRIMONIS

Dia 1 d'Octubre.- Pere Martorell Miralles amb Isabel Bauzá Blanc.

Dia 15 d'Octubre.- Miquel Arbona Aloy amb Antònia Molino Pradas.

DEFUNCIONS

Dia 30 de Setembre.- Jordi Morro Perelló, de 64 anys; casat; natural de Porreres.

Dia 18 d'Octubre.- Maria Rosa Mas Cerdà, de 14 anys; fadrina; "Tec".

Dia 24 d'Octubre.- Mariano Verd Andreu, de 84 anys; fadrí; "Llofri".

Dia 25 d'Octubre.- Antoni Amengual Figuera, de 90 anys; casat; "de Ses Vells".

25 anys enrrera

4 Novembre 1963

ASFALTATI CLAVEGUERAM

A la sessió plenària d'aquest dia l'Ajuntament va acordar l'asfaltat, clavegueram i voravies dels carrers del poble on encara hi mancava.

22 Novembre 1963

NOU HARMÒNIUM

El dia de la festa de Santa Cecília (que aquest any va caure en divendres) "fou solemnement beneït i estrenat un nou harmòni". A l'església parroquial de Montuïri (segons es podia llegir en els recordatoris editats). L'adquisició fou possible gràcies a la generositat dels donatius dels montuïrers —quasi 50.000 pessetes—. En foren padrins Pere Miralles Roca, Subdirector de la Banda de Música i Joana Ramonell Martorell, ambdós components de la Coral Polifònica Santa Cecília.

PLUVIOMETRE**Pluja del mes d'Octubre de 1988**

Dia 1	2'90 litres m2.
" 11	2'80 "
" 13	13'60 "
" 17	6'00 "
" 19	2'50 "
Total	27'80 "

GLOSES**AMB MOTIU DE LA FESTA DE SANT MIQUEL**

Molts d'anys el poguem passar amb salut i alegria, i si cap de mort n'hi havia molt per ell poguem pregar; i que ell pugui passar an el cel a disfrutar amb Sant Josep i Maria.

Sant Miquel té cada dia ses balances amb sa mà; a ell mos hem d'invocar perquè quan mos pesarà, es pes basti per entrar en el cel a disfrutar en sa seva companyia.

Sant Miquel, sant des meu nom, jo vos vull felicitar, només vos vull demanar que mos deu doblers i pa, pau i salut per tothom. Si és molt lo que vos deman, Senyor, si m'heu escoltat, feis sa vostra voluntat; gràcies que no mos heu dat lo que hi ha per qualque part, que és guerra, pesta i fam.

Miquel Massanet "Parri"

BONA PAU**ADMINISTRACIÓ**

Recordam als lectors d'aquesta revista que durant el proper mes de desembre es cobrarà, com de costum, l'import de la subscripció corresponent a l'any 1989, el qual serà, com ja s'havia anunciat, de 1.000 pessetes.

NOCES D'ARGENT**NOVEMBRE 1963 - 1968**

Mateu Mayol Mayol "Escolans" amb

Maria Verger Socias "Vermell" es casaren dia 11 Novembre 1963

Pere J. Gayà Font "Vilafranquer" amb

Francisca M. Miralles Verd "Can Costa" es casaren dia 14 Novembre 1963

Joan Gomila Ginard "Grau" amb

Maria Pocoví Miralles "Poeta" es casaren dia 14 Novembre 1963

Miquel Miralles Amengual "Pel" amb

Sebastiana Verger Pizà "Pisana" es casaren dia 19 Novembre 1963

Desitjam moltes felicitats a aquests matrimonis i voldríem que poguessin complir molts anys més vivint plegats.

JOC DE PARAULES

Si un enrajolador de rajoles enrajola amb rajoles desenrajolades, l'enrajolat es desenrajolarà aviat, per haver estat enrajolat i desenrajolat tantes vegades, que quasi ni rajoles d'enrajolat desenrajolat semblaven.

drogues?

El tabac és la droga que té menys efectes nocius, però no per això podem afirmar que no tenguí cap conseqüència damunt l'organisme.

Doll i Hill, el 1952, prova- ren la seva relació amb el càncer de pulmó. Es la menys perjudicial, però no podem oblidar-nos de les seves males conseqüències.

Renovació d'una tercera part del Consell Parroquial

Dia 10 d'octubre es reuní el Consell Parroquial de Montuïri. Hi assistiren tots els seus components, inclosos els quatre rectors solidaris. Pel fet de dur ja tres anys de funcionament i d'acord amb els Estatuts, s'han de renovar una tercera part dels membres. Abans de la propera sessió, que serà el 28 de novembre, han d'haver renovat o reelegit un dels seus representants els grups de: 3a. Edat, joves, catequistes, economia i cor parroquial.

A la mateixa reunió es tractaren diversos assumptes: el calendari d'activitats pastorals pel curs present, el lloguer i control d'alguns locals parroquials, l'inici i pla de la catequesi, etc. També es facilitaren diverses informacions sobre l'Assemblea Diocesana, Acció Social, volta des blat, el recent curset pre-matrimonial, les excursions i acampades d'al.lots i joves, etc.

CRISTIANS ADULTS

Amb assistència d'un bon grup de persones interessades varen començar les vetlades de reflexió cristiana per a adults, que normalment tendran una periodicitat quinzenal fins a final d'abril de 1989.

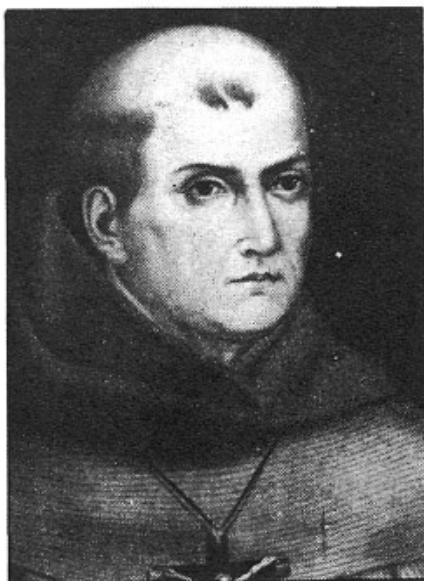
Durant el mes de novembre, s'han programat dues sessions: dia 8, reflexió i qüestionari sobre "La fe viscuda al carrer"; dia 22: "L'evangeli i el déu dels doblers", sota la direcció de mossèn Llorenç Riera.

ESCOLANETS

També els escolanets han començat el curs amb bon peu. N'hi ha una vintena de "matriculats", i han organitzat uns torns per a les misses de cap de setmana i funerals.

Endemés, dia 15 d'octubre tornaren iniciar les excursions conjuntes amb escolanets d'altres pobles. Anaren al santuari de Consolació de Santanyí. La pròxima trobada serà dia 12 de novembre a l'ermita de Son Seguí, de Santa Maria del Camí. I per a les vacances de Nadal està prevista una convivència de quatre dies a Lluç, des d'on podran fer bones exploracions i passejades.

UN NOU BEAT MALLORQUÍ

El nostre arxiprestat està d'enhorabona: Fra Juníper Serra, natural de Petra, fou proclamat beat dia 25 de setembre. Amb tal motiu s'han organitzat diversos actes a Mallorca i altres llocs relacionats amb la tasca missionera del Pare Serra.

A la celebració eucarística d'acció de gràcies que tengué lloc a Petra dia 16 d'Octubre, presidida pel Sr. Bisbe, hi participaren, a més dels nostres rectors solidaris, nombrosos cristians de Montuïri i de tota la comarca.

Que l'exemple del beat Juníper Serra ens estimuli a seguir "sempre endavant, mai endarrere".

DIA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA Mallorca, 13 Novembre 1988

Perquè l'Església som tots, tots som corresponsables de la seva missió en el món.

També tots som responsables que no hi manquin: persones amb dedicació completa; edificis, etc.; doblers per mantenir persones i conservar edificis.

L'any passat, el "Dia de l'Església Diocesana" es recolliren 8.024.638 ptes. que han ajudat a pagar els solars de les parròquies de Ntra. Sra. de Montserrat i Sant Joan d'Avila, a Ciutat. Ara manca construir els temples.

MOVIMENT DE JOVES DE POBLES

Dia 12 d'octubre, el Moviment Cristià de Joves de Pobles organitzà una pujada a peu des d'Artà fins a l'ermita de Betlem. Hi participaren devers vuitanta joves de distints punts de Mallorca, entre ells una quinzena de Montuïri. Fou una trobada molt juvenil i dinàmica, on ningú es va sentir extern.

Aquesta experiència va acabar d'animar un bon grup de jovent montuïrer a integrar-se en l'esmentat Moviment, que ofereix un estil nou i atractiu de viure la fe cristiana.

CATEQUESI INFANTIL

Entre els dies 18 i 23 d'octubre començaren la seva tasca els distints grups de catequesi infantil, per cert amb no massa assistència, malgrat que s'avisàs oportunament de cara a la matriculació.

De moment les persones que s'han ofert com a catequistes han iniciat el curs amb renovada il·lusió. Només manca que els pares col·laborin amb el mateix interès, en profit de la formació humana i cristiana dels al.lots.

CONFIRMACIÓ

La catequesi no és només cosa d'infants. També el grup de joves que s'han anat reunint cada setmana des de fa un parell d'anys, continuen aprofundint en la fe cristiana. Des del 14 d'octubre, i fins dia 18 de novembre, tenen en programa reflexionar sobre: "El jove, una mar de preguntes", "Jesús, una resposta encoratjadora", "La fe, un sí a Jesús i als germans", "Créixer en comunitat" i "Confirmats en l'Esperit, serem testimonis".

En aquesta reflexió els ajudaran diversos cristians (capellans o seglars), a fi que puguin rebre de forma conscient el sagrament de la Confirmació, que el Sr. Bisbe administrará a Montuïri a l'Eucaristia de dia 20 de novembre a les 8 del vespre. Convidam a participar-hi tots els qui es consideren membres de la nostra comunitat cristiana.